

Սուէշի ջրանցն , ինչ ինչ տեսա-
կէտով , բարեփոխած է նեղուցնե-
րու խնդիրը . բայց իրաց նոր վի-
ճակ մը ստեղծած է , որ Անգլիոյ
համար դաշնակցութիւն մը հար-
կաւոր կ'ընէ այնպիսի Պետութեան
մը հետ , որ զինուորական հզօր տ-
շակցութիւն մը կ'ընայ մատակարա-
րել իրեն : Թուրքիոյ դաշնակցու-
թենէն զատ ուրիշ դաշնակցութիւն
մը չկայ Անգլիոյ պէտք եղածն հայ-
թայթելու համար , որպէս Անգլիոյ
դաշնակցութենէն դուրս չկայ դաշ-
նակցութիւն մը , որ կարենայ սալ
ինչ որ պէտք է Թուրքիոյ : Միայն
թէ , եթէ Թուրքիոյ և Անգլիոյ
միջև նոր դաշնակցութիւն մը պի-
տի կնքուի , պէտք է որ արդարա-
կօրով և բանաւոր հիման մը վրայ
յենու , որպէս զի կարենայ տեսա-
կան լինել :

ԽԱՌՆ ԼՈՒՐԵՐ

— 0 —

Խաթըն Էքսըրէս կը ծանու-
ցանէ թէ , Օսմ. սպայակոյտի ան-
դամ և կիսաբաժնի զօրավար Համի
փաշա՝ երէկ վառնայի թղթատա-
րով՝ փարկ ուղեւորէր է իբրև Օսմ.
պատուիրակ այն միջադէպին , յանձ-
նաժողովոյ , որ Սուէշի ջրանցին
ազատ նաւարկութեան նկատմամբ
կանոնադրութիւն մը պատրաստե-
լու պաշտօն ունի :

— Ելմտական նախարար Միւնիք
փաշա , Էվգաֆի նախարար Բեա-
միլ փաշա , Պետական խորհրդոյ
օրէնսդրական ճիւղին նախագահ
Մահմուտ փաշա և արտաքին գոր-
ծոց նախարարութեան խորհրդա-
կան Յախիւր պէյ երէկ Պետական
խորհրդոյ պաշտօնատան մէջ ի նիստ
լու յարգարարութեամբ :

— Յայտնի է թէ , Պ. Հիւրչի եւ
Բ. Դրան միջև ծագած վէճը կար-
գադրելու համար , ըստ պայմանա-
գրութեան , իրաւարար յանձնա-
խումբ մը պիտի կազմուի , որոյ Օսմ.
անդամը արդէն ընտրուած էին , որք
են դատական նախարարութեան
խորհրդական Վսեմ . վահան էֆ.
և Ռիզա պէյ : Թուրքի կը ծանու-
ցանէ թէ , Պ. Հիւրչի և Արեւելեան
երկրորդութեան բանեցնող ընկե-
րութիւնն երէկ նամակաւ ծանու-
ցեր են հանրագումար շինութեանց
նախարարութեան թէ , իրենք ևս
իրենց իրաւարարներն ընտրած են ,
որք են՝

Պ. Հիւրչի կողմէ , Պելճիոյ Երեսի.
Ժողովոյ անդամ և ելմտական , հան-
րագումար շինութեանց եւ ներքին
գործոց նախկին նախարար Պ. Ժա-
քուպ , եւ Յրաննայի ծերակոյտի Ժա-
ղապոյ և փարկի վերաքննութեան
ատենին նախկին անդամ Պ. Պը-
րոնդ .

Շահագործող ընկերութեան
կողմէ . Հարաւային Աւստրիոյ նախ-
կին ընդհ. դատախազ և վիէննա-
յի դատական բարձրագոյն ատե-
նին Բ. նախագահ կոմս Լամբլան ,
և Մունխիխ համալսարանին միջադ-
գային օրինաց դասաւան . Տօքթոր
Հոլթէսէնտորֆ :

— Դեռ պաշտօնական ապրիլէ
հաստատուած չէ Պելճիին մէջ պը-
տրուած այն լուրը թէ , Հաճֆէլտ
կոմսը Պ. Բատովիճի պիտի յաջոր-
դէ իբրեւ Կ. Պոլսոյ գեապան : Սա-
կայն Պիամարք իշխանին որդին Հայր
պէրթ Պիամարք կոմսն այժմէն իբրև
յաջորդ ցոյց կը տրուի Հաճֆէլտ
կոմսին , որ արտաքին գործոց նա-
խարարութիւնը կը վարէ այժմ .

— Բոլորովին ճիշդ չէ ըսել թէ
Թուրքիա պատուիրակ չպիտի ու-

նենայ Լիզպոնի թղթատարական
վեհաժողովոյն մէջ , զի Բ. Դուռը
խնդրէր է փորձուելի թղթատա-
րութեան ընդհ. տնօրէնէն , որ մի-
անգամայն նախագահն է վեհա-
ժողովոյ , որպէս զի Օսմ. շահերը
ներկայէ այս արխապագոսին մէջ :

— Հռոմէն կը գրեն թէ , Վեհ.
Սուլթանին կողմէ Խալիլոյ արկա-
ծելոց զրկուած 3000 Ֆրանքի պար-
գեւը մէծ ուշադրութիւն գրաւած
է իբրեւ նշան բարեկամական , յա-
րարերութեանց վերահաստատման
ընդ. մէջ Բ. Դրան և Խալիլոյ :

— Պելլիւրատէն մարտ 13 թուա-
կը ծանուցանեն Գորէսթանանս
Բոլիթիք լրագրին թէ , Սերպիա-
կան կառավարութիւնը Պուլլարիա-
յէն Թուրքիա ներմուծելու սահ-
մանեալ զինուոր Սերպիոյ հողէն վա-
խանցումը խտիւ արգելի է : Սոյս
տնօրէնութեան աւելի առւած է
սա իրողութիւնը թէ Բ. Դուռն ամեն
տեսակ զինուոր Թուրքիա մտնելն ար-
գելած է :

— Չմիւռնիոյ ծովափորշին մէջ
մանր շողեխներ բանեցնելու մե-
նաշնորհ ունեցող Եհանա էֆ. այս
օրերս մայրաքաղաքս եկած է : Էն-
բարսիալ լրագրին տեղեկութեանց
նայելով , Եհանա էֆէնտի Պոլիս
գալուն նպատակն է խնդրել կայ-
սերական կառավարութենէն , որ-
պէս զի անցեալ տարի իրեն տըր-
ուած կայսերական Ֆէրմանին բո-
ւոր պայմանները ճշդիւ գործա-
դրուին :

— Կ. Պոլսոյ թաղապետական շըր-
ջանեաց մեծագոյն մասին ջնջումը
դեռ չէ որոշուած , թէ և ի սկզբան
ծանուցուած էր : Սակայն կ'ըսուի
թէ , Գաղաթապետ Մաշհապ փաշա
այսպիսի տնօրէնութիւն մ'ընելու
վրայ է , և թէ թաղապետական
եալ գումարներն ուղիներու շինու-
թեան և նորոգման պիտի գործած-
ուին :

— Յրանսական կառավարութիւնն
Օֆիսիէ-տ'Ալթաթմի կոչուած շըա-
նչանը զրկած է յունական Նեպո-
լիոս լրագրոյ խմբագրապետ Պ. Վու-
թիւրասի :

— Երէկ իրիկուն Բ. Դրան մեծ
պողոտային վրայ , մարտտանց վե-
րատեսուչ Խոսիպ էֆէնտի և դադ-
թականաց յանձնախմբի նախագահ
Ռիզա պէյի կառքերն իրարու զար-
նուելով , թէ և վերջնայն կառաց
մէջ անիւր խորտակեցաւ , բայց
բարեբաղդաբար ուրիշ որ և է վը-
նաս չպատահեցաւ :

— Կայսերական կառավարու-
թիւնն որոշեց ամբողջացնել Գաւա-
րան կղզւոյն քարանձինայի կայա-
րանն , որոյ շինութիւնն անցեալ
տարի սկսած և անաւարտ մնացած
էր :

— Հանքային կրթական նախա-
րարութեան պաշտօնատան մէջ
յանձնախումբ մը կազմուած է , որ
Օսմ. նախնական և երկրորդական
վարժարանաց ուսման ծրագրերը
քննելով , հարկ եղած բարեփոխու-
ման ի գործ պիտի դնէ :

— Արդէն ծանուցած ենք թէ
Վեհ. Սուլթանին առաջին սենեկա-
պետ Վսեմ . Օսման պէյ իւր հըռ-
չակաւոր տպարանին կից թղթի
գործարան մը հիմնելու դիտաւո-
րութիւն ունէր , և թէ այս պատ-
ճառաւ ընդարձակ դեռնին մը գը-
նած էր 25 միլիոն-թաշի կողմը :
Թէրքէմանը Հադիգաթ կը ծանու-
ցանէ թէ , այն առաջադրեալ գոր-
ծարանին շինութիւնն սկսած է այս
օրերս :

— Բէժիլ ընկերութեան տեսուչ-
ներն՝ ոստիկանաց ընկերակցու-
թեամբ՝ նախընթաց օրն էրէն-Բէօ-

յի մէջ քանի մը կասկածելի տու-
ներ կ'ընկերով , 60-70 հախա մաքա-
նենդեալ ծխախոտ գրաւեցին :

— Գոնեային կը ծանուցանեն թէ
մարտ 3ին դարձեալ երկրաշարժի
բռնուն յնցումներ զգացուեր են ,
բայց բարեբաղդաբար որ և է վնաս
չէ պատահեր :

— Մոնիթէօր Օրիանթալ կը
ծանուցանէ թէ , եթէ Ռուսի-
ոյ և Անգլիոյ միջև պատերազմ
ծագի , ծովափոր Լորտ ճոն Հայի
հրամանատարութեամբ նաւատորմ
մը պիտի համախմբուի Միջերկրական
ծովու մէջ :

— Սէլանիկի նորընտիր կուսա-
կալ Վսեմ . Հապդը փաշայի վեղի-
րութեան հրովարտակն երէկ ա-
ռաւօտս և Վսեմութեան Էմիրիկէնի
ապարանին մէջ կարգացուեցաւ ու-
վորական հանդիսիւ : Վեհ. Սուլ-
թանին սենեկապետներէն Հաճի
Մահմուտ էֆէնտի , պալատական
կառք Էմիրիկէն երթալով , անձամբ
կարգաց կայսերական հրովարտակն
իներկայութեան հոծ բազմութեան
մը ջննորական երաժշտաց խումբ
մը գեղեցիկ նուագներ տօնոց սոյն
արարողութեան միջոցին : Յետոյ
ղովացուցիլ ըմպելիներ մեծարուե-
ցան ներկայից :

— Պաշտօնական աղբ մը հրաւեր
կը կարգաց այն անձանց , որք Կ.
Պոլսոյ ապահովական մտտուկին
պարտք ունին և որոց վճարման
պայմանաժամը լրացած է , որպէս
զի անյապաղ վճարեն իրենց պարտ-
քը կամ նորոգեն իրենց մուհակ-
ները : Ապահովական մտտուկի տը-
նօրէնութիւնը կը ծանուցանէ թէ ,
հակառակ պարագայի մէջ , աւանդ-
ներն աճուրդի դրուելով՝ պիտի
վաճառուին ըստ կանոնի :

— Չմիւռնիոյ Յունական Արմոնիա
բէ օղլու անուն յոյսի մը կ'ընէ , որ
իւր տղայութեան միջոցին Էնկիւ-
րիէն թրիէտէ դաղթած էր , ուր
մեծ հարստութիւն դիզած է , վեր-
ջին օրերս Չմիւռնիոյ վերադառնա-
լով , քաղաքին յունական հիւան-
դանոցին 3500 ոսկի , յունական
տղայոց վարժարանին 60,000 Ֆրանք
և օրիսրդական վարժարանին 40,000
Ֆրանք նուիրեր է :

— Լոնտրային կը ծանուցանեն
թէ , Լիւմաորն զօրավարը բաւական
ժամանակ առաջ հրամայած լինելով
Անգլիացի երկրաշարժաց , որպէս զի
ամբողջութեամբ շինելու եղանակը
սովորեցնեն Աֆղանաց , կը կարծուի
թէ Բէնճէ և Հէրաթ այս միջոցին
հզօրապէս ամրացած են :

— Լոնտրային կը հեռագրեն թէ ,
գործարանաց մէջ աշխատութեանց
ժամերուն թիւը որոշող կանոնա-
դրութիւնն առժամատակաւ դադրած
է գործադրութենէ , վուրկիլի շի-
նարանին համար , որպէս զի կարե-
նայ կառավարութեան յանձնարա-
րած մեծաքանակ վաճառականներն
ու ապրումները պատրաստել ,
Ջինարանը չարութիւն 2500,000 փամ-
փուշտ շինելու յանձնարարութիւն
ստացած է :

— Լոնտոնի Պարսկական դես-
պանը մարտ 11ին երկար տեսուչ-
ութիւն մը ունեցեր է Լորտ Կը-
րանիլի հետ իր կարծուի թէ այս
տեսակցութեան նիւթն եղած է
Աֆղանո-Պարսկական սահմանագը-
խոց դժման խնդիրը :

— Անգլիական լրագրիւր կը ծա-
նուցանեն թէ , կորտոն զօրավարին
մահն այժմ՝ ստուգուած լինելով ,
հաղահանգստեան տաղթներ կար-
գացուեր են Անգլիոյ բոլոր իկե-
ղեցեաց մէջ :

— Մոնիթէօր Օրիանթալ կը հեր-
բէ Պելլիւրատէն եւրոպական լրա-

գրաց հեռագրուած այն լուրերը
թէ , արիւնահեղ հուսներ պատա-
հած են Օսմ. զօրաց և Ալպանիա-
ցոց միջև : Սոյս ստացող հեռա-
գրերն հնարուած են այն անձանց
կողմէ , որք իրաց վիճակը տադ-
նապաղից երեւոյթի մը տակ ցոյց
տալու մէջ շահ ունին :

— Հէրաթ հրատարակեալ Պարս-
կական Շէմա լրագրիւր՝ Գապուլէն
առնելով՝ կը ծանուցանէ թէ , Էմիրին
նախագահութեամբ նախարարաց
մեծ խորհուրդ մը գումարուեր է ,
որուն մասնակցեր են քանի մը
զօրավարք : Որոշուեր է պնդել
այսպահուս Բուսաց ձեռքը գըտ-
նելու քանի մը ապագիտաց
կան դրից ետ տրուելուն վրայ :
Ջիւլիֆիգարի անցքն , ընդ որ կ'անց-
նի Մէրվէն Հէրաթ տանող ուղին ,
մին է այս դիրքերէն : Ե հետեւա-
պէս չլինար Բուսաց ձեռքը մնալ ,
մինչեւ իսկ եթէ հարկ լինի զինու-
որութեամբ ետ առնուլ զայն : Գա-
լով Բուլի-Գաթմանի և Բէնճէի , որք
ապագիտական նուաղ կարեւո-
րութիւն ունին , կարելի է դանոնք
առժամատակաւ թողուլ Բուսաց ձեռ-
քը , դիւանապետական քանակցու-
թեանց վախճանին և սահմանա-
դրութիւնը գծելու պաշտօն ունեցող
յանձնախմբին որոշման սպասելով :
Աֆղանեան նախարարաց խորհրդոյ
այս որոշումներն Հնդկաստանի վերա-
արդային հաղորդուեր են :

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

— 0 —

Հ Ր Ա Ի Է Ր

ԱՌ ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՐԵՄԻԱՆԱՆՍ

Աղգային Ժողովոյ Ժիրդ. նիստը
ուրաթմ , 8 մարտ , ի Ս. Լուսաւո-
րիէ եկեղեցի Դալաթիոյ :

Ատենը պիտի բացուի Ժամ
3 1/2 ին և փակուի 6ին :

Հրաւիրեալ են աղգային երես-
փոխանք իրենց աղգասիրական
պարտականութիւնը կատարելու
փութալ :

Մնամ աղօթարար
Պատրիարքական Տեղապահ
Դեպք Ծ. Վ. Բաշա-Էֆէն
3 մարտ 1885

Օ Ր Ա Կ Ա Ր Գ

Ա. — Ատենական գործողութիւնը .
Բ. — Խնդիր Պատուիրակութեան
վասն կաթողիկոսական ընտ-
րութեան :

Ատենադպիր
Յ. Կ. Պաշա-Էֆէն

Տնտեսական խորհուրդն , որ
պահ մը կապալուծեալ վիճակի մէջ
լինեալ էր , երէկ իւր անդամաց
մեծամասնութեան ներկայութեամբ
կանոնաւոր նիստ ըրաւ , և օրուան
ընթացիկ գործերը անօրինեց :

Հողերոյ Դեպքը . Կաթողիկոսին
ձեռամբ ի նպաստ Ալաշկերտի դժ-
բաղդ աղգայնոց հանգանակեալ
17,000 լուպիլի տարեկան տուրն ,
որ 80 ոսկիէն աւելի գումար մը կը
կազմէ , և զոր Լճիփաշի Սինգըր
վիլլին օրերս ի Պատրիարքարան
գրկած էր , երէկ Տնտես. խորհրդ-
ոյ կողմէ յանձնուեցաւ Միացեալ
ընկերութեանց :

Համաձեւեան ժառանգորդաց և
Ակնոյ Ապուլէի գիւղի վարժարա-
նին միջեւ ծագած խնդիրն , որ
քանի մը տարիներէ ի վեր կ'ըլ-
դեցէր Տնտես. խորհուրդն , երէկ
վերջնապէս կարգադրուեցաւ :

Բ. Դուռը գիտողութիւն ըրած
լինելով , որ ջրանկերի զգեստ կրող

անձինք գանձանակներ չի չընդունել, Տնտեսական խորհուրդն որոշեց պաշտօնական ծանուցմամբ հրաւեր կարգաւ մայրաքաղաքիս թաղ խորհրդոյ, որպէս զի գգուշանան շըրանկրաց ձեռամբ գանձանակ չըրջագայեցնելէ, և գրաւեն այն գանձանակներն, որք Պատրիարքարանի կնիքը չեն կրեր :

Տնտես. խորհուրդն որոշեց նաև շաբաթն երկու անգամ նիստ գումարել, չորեքշաբթի և ուրբաթ օրերը : չորեքշաբթի օրերն ի Ղալաթիա, միայն տնտեսական խնդիրներ և ուրբաթ օրերը ի Պատրիարքարան, միայն երկրորդական խնդիրներ տնօրինելու համար : Ասոնցմէ գատ զբաղեցաւ նաև կարգ մը թաղային հաշուեցոյցերով :

Երուսաղէմի Եպիսկոպոս ազարա-կին տեսուչ Արթ. Թովմա վարդապետ ուրբաթ օրը վախճանելով, Պատրիարքական վոխանորդ Գեր. Սիմօն Արքեպիսկոպոս ուրբաթ օրն անձամբ Եպիսկոպոսներ և հանգուցելոյն օծման հանդէսը կատարելէ : Կիրակի օրն ալ թաղման արարողութիւնը կատարուեց է հանդիսի :

Սթամպուլ լրագիրը ցաւելով կը ծանուցանէ թէ, արտաքին գործոց նախարարութեան նախորդ խորհրդական Տատեան վսեմ Յարութեան էֆենտի ծանրապէս հիւանդացած է, և թէ մայրաքաղաքիս ամենէ համբաւաւոր բժիշկները կը դարձանեն Ն. վսեմութիւնն, որոյ վիճակը մտահոգութիւն կը պատճառէ : Երկուշաբթի երկուսն եկեղեցեաց մէջ հսկում կատարուեց է Ն. վսեմութեան ապաքինութեան համար :

Կէտիք-Փաշայի քարոզիչ Գեր. Կարապետ վարդապետ Բագրատունի կը ծանուցանէ մեզ թէ, ինք կրօն. ժողովէն չէ խնդրած որ իւր քարոզչական պաշտօնը շարունակէ մինչև ցուղեւորութիւն ի Տիգրանակերտ, այլ թէ կրօն. ժողովն ինքն իւր Եկեղեցւորութեան կողմէ գկարապետ վարդապետ Բագրատունի և արտօնած է զայն շարունակել իւր պաշտօնն մինչև մայրաքաղաքը :

Նախկին իւր պաշտօնն մինչև մայրաքաղաքէս մեկնման օրը :

Զմիւռնիայէն լուր կուտան մեզ թէ, Փափաղեան Ստեփան էֆենտի շաբաթ առաւօտ Զմիւռնիա հասնելով, ցամաք ելել և խումբ մը պատուաւոր անձանց կողմէ դիմաւորուեց է Գեր. առաջնորդն, ի պատիւ Փափաղեան էֆենտիի, կաշուեք մը տուեց է առաջնորդ արանին մէջ, Յետոյ Փափաղեան էֆենտի երկուսն վարժարանն այցելեց է, ուր փոխադարձ բանախօսութիւնք տեղի ունեցեց են :

Գեր. Տեղապահ հօր հրաւիրմամբ, Գեր. Յ. Վ. Ալփաղեան վաղը Մայր եկեղեցին քարոզ պիտի խօսի կանանց :

Գ Ի Տ Ա Կ Ա Ն

Գ.

Ռոմաթիոնի և արաբ Զաքարիայի հերետաճութիւնք Միջոցեան ժողովարանի մէջ :

Սոյն ուսումնասիրութեան նախորդ երկու հատուածոց մէջ տեսանք ինչ ինչ տարրական ծանօթութիւններն և կատարման բուսական յանգուստ փորձարարականութեանց և նոցա արտածման գործիքն : Միջոցեան տեսութիւնն դիտողութեան և փորձոյ փաստերուն կը յենու, և հնար չէ անշառ ոգւոյ հակառակիլ այնմ : Առողջ անհատի արիւնն քննուած է և բնաւ չիփոխուած չէ : Փոխադրական և վարակիչ հիւանդութեանց մէջ չիփոխուած է : Այս կամ այն հիւանդութեան իւրուրոյն չիփոխուած է : Եւ, որ մեծն է, պատուաստման միջոցաւ ինչ ինչ հիւանդութիւններն առողջ անհատին հաղորդուած են, որպէս չառաջն, թորատապն (բռնեօմոն) և վերադարձ ջերմն (ֆիէվր օքսիւրրանթ) : Պատուաստի փորձն չէր կրնար կատարուիլ առողջ մարդուն վերայ և կենդանիք ընդունակ չեն մարդկային տմեկն հիւանդութեան : Յայտնի է թէ բացառիկ պարագաներ կամ բացառիկ բժիշկներ պէտք են փորձն մարդու վերայ կատարելու համար, որպէս Բրօքիէօն Գօնիլի անցեալ օր կը յիշէր թէ Գերմանացի բժիշկ մի յաջողու-

թեամբ պատուաստեց թորատապն : Փորձական արտեր կան կենդանեաց սակայն, որք կը ստուգատուին կենդանիէ ի կենդանի որքան փորձարարն ուզէ, որպիսի են Գուստէն և արիւնափառութիւնն (սէրփիւէմի) :

Բժիշկներ կան, որք չկրնալով ուրանալ Միջոցեան տեսութեան համար տեսութիւնն, կը համարձակին այնքով թէ բուժելու արուեստին բարեւորում բերած չէ այն : Հետեւեալ խորհրդածութիւնք պիտի ցուցնեն, ընդհակառակն, թէ ոչ մի տեսութիւն երբեք կրցած է այնքան յիշատիկութիւն բժշկականութիւնն որքան կ'ընէ Միջոցեան տեսութիւնն :

« Ինքնանմանութեան տեսութիւնն (Թէորի տը սրնթանէթիթ) կործանեցաւ : Այլ կարծու էր թէ ակտը ունէին իրենց ուստն նոյն իսկ մարմնայն մէջ, թէ հիւանդութիւնն է ի մեզ, ի մէջ, մեծը » Բառէօն հանճարեղ փորձերով ցուցուց թէ արիւնն, մէղն, ջուրն և ինչ օդոյն մէջ, որ չէրդրացեալ է, այսինքն իւր չիփոխիչներէն մաքրուած է, կրնան պահուիլ անուպաման ժամանակաւ առանց ու ինչ պայլման, խմորման, առանց ու ինչ դործարանաւոր էակ ծաղում տալու : Անցեալ օր մանրագէտ Տօդէօն Միգէլի գործանոցին մէջ ի Սօնտերի, տեսայ չէրդրացեալ ջուրն և այլ հեղուկներ ապակի անօթոց մէջ վախկալ յամաց հետէ, որք կը մնային անալիս, և որք կրնան մեղմեցնուիլ մնալ այնպիսի որպիսի էին անօթոց մէջ անուշեղու վայրկեանին, զի չիփոխիչ ջուրնին մուտ յանօթն, և չեն կրնար ի գոյ գալ ինքնին : Այսպէս գիտական աշխարհն եկած է յայն հաստատ համոզում թէ վորակիչ հիւանդութիւնք արտաքին աղբիւրէ կը ծագին, թէ կենդանեայ մարմինն չէ որ կը շինէ այդ արտաքին գործիչներն : Բերնի Միջոցեան վարդապետութիւնն կը ներկայացունէ գիտութեան փառաւոր մի յաղթութիւնն ի վերայ միոյն ի դադունեաց բնութեան :

« Հակափոխական վիրաբուժութիւնն » (չիրուրժի անթիսէթիթ) գեղեցիկ ծնունդն է այդ տեսութեան : Դատել լսած են արդէն անդիպացի Լիսէթին եղանակն վիրապատութեան, յոր առաջնորդուած է այդ վիրաբուժ. ներշնչեալ ի տեսութենէ Բառէօնի : Հակափոխական վիրապատութիւնն նպատակ ունի արդեւոյ չիփոխիչներու թափանցումն ի վերս, և յաճախ կը յաղորդ բուժել վէրքն զրեթէ առանց շարաւի, առանց զարահոտութեան և առանց վտանգի : Այս օրհնեալ եղանակ վերակազմած է

զվիրաբուժութիւն : Այն անդամներ, որք երբեմն ի բաց կը կտրուէին իբր անբուժելի, այսօր կը բժշկուին յաճախ : Այն անդամաւորութիւնք և այլ վիրաբուժական գործողութիւնք, որք ստէպ մահաբեր կը լինէին, կը նկատուին այժմ յանգուստ նուաղ վտանգաւոր : Վիրաբուժ. առաւել արի է իւր գործողութեանց մէջ, առաւել համարձակ է ի հնարել վիրաբուժական նոր եղանակներ : Վիրաբուժ. և նոցա որք գործողութիւն կրած են, նուաղ կը նեղուին և առաւել կը յուսան : Հիւանդն և վիրաբուժ. նուաղ ժամանակ կը կուրուսանեն : Հիւանդանոցաց վիրաբուժական սրահներն նոր կերպարան մի գեղեցած են, շարաւ չկայ, դարահոտութիւն չկայ, կամ յոյժ սակաւ : Եւ ոչ որ գիտէ որքան մեծ է թիւն մարդկային կենաց, որք փրկուած են շնորհիւ հատափոխական մեթոտին :

« Հատափոխական մանկաբարձութիւն » հետեւած է հակափոխական վիրաբուժութեան : Բիրաւոր կանայք, որք պիտի մեռնէին տղացկանական ջերմէ, պարսպեալ են այսօր ընդդէմ ամենայն վտանգաց շնորհիւ այն հակափոխական միջոցներու զորս մանկաբարձն ձեռք կ'առնու լրջօրէն : Հաղուադէպ ախտ մի դարձած է այսօր այն ահաւոր ջերմ, որ դեռ երէկ կը տասանորդէր մանկաբարձական հիւանդանոցներն : (Նարոնականի)

Տ. Գ.

Դ Ի Ս Ա Կ Ա Ն

Ղալաթիա, 6 մարտ.

Ընթացք Արքեպիսկոպոս

Օսմ. Գոն. միացեալ) Գոց. 20, 2	
» » բացուեցաւ) Գ. 20, 7	
» » կէս օրին) 20, 4	
Եփրատ միացեալ Օսմ. 75 5	
Բուսիլի երկարութիւն 47, 75	
Թրամիլ Օսմ. 0. (գ. 4) 275	

Ընթացք Դրոնց

Օսմանեան ոսկի	դր. 100
Անգլիական »	» 110 7
Գաղղիական »	» 87 22
Բոյ	» 30 6
Գրիմից	» 51 15
Գառալոն թուղթ	» 3 81
» արծաթ	» 39 50
Մէճիտի տարբ.	» 107
Վեցնոց	» 102 50
Հինգնոց	» 105
Մէթալիք	» 99
Մանր մէճիտ	» 101
Քաւորդ »	» 106
Ռուսական 3 ֆրանքնոց »	» 76 20

- Ըսի իրեն փարիզ գալուս պատճառը :
- Երբ Պէնքու. կը դառնար,
- Այսօր իսկ մտադիր էի փարիզէն մեկնելու :
- Ինչո՞ւ համար ձեր ճամբորդութիւնը ուշացուցիք :
- Եթէ այսօր չեմ մեկնիր, օրինորդ Հանրիէթ պատճառը դուք էք :
- Ե՛հ, ուրեմն, հայր Մօնօթ, եթէ ես եմ պատճառը պէտք է այսօր մեկնիր առաջին կառախումբով :
- Զհասկցայ :
- Օրինորդը աւելցուց :
- Ձիս ալ մէկտեղ պիտի տանիք :
- Ձեզ մէկտեղ տանիմ :
- Այո, բայց նա որոշակի :
- Վօրո՞ւ, բայց տիկին Պարոնուհին հոն չէ :
- Ես վօրուր չեմ ուղեր երթալ :
- Ո՞ւր կ'ուղէք ուրեմն երթալ :
- Երևնալ, ուր պիտի թողուք զիս :
- Ինչ պիտի ընէք Երևնալ :
- Դօմինիկեան քոյրերու վանք մը կայ, հոն պիտի ապաստանիմ :
- Կարծեցի թէ նա խելագարեւ էր : Օրինորդը շարունակեց :
- Կը տեսնէք որ ձեր վրայ վտառահութիւն ունիմ, վաղըն զի չեմ ուղեր ծածկել ձեզմէ ինչ որ կ'ուղեմ ընել :
- Կ'ուղէի մեռնել, դուք արդիւնեցիք, մտիկ ըրի ձեր խօսքերը սրնք գիտաւորութիւնս փոխել տուին : Այժմ ուրշեալ է, վանք մը պիտի բաշտում. հոն պիտի ապրիմ :

Իմ բնակարանէս հեռի ըլլալով կրնայի կառք մը վարձել, սակայն ինքնիրենս ըսի :

— Այսօրի գեղեցիկ օդով աւելի լաւ է հետիոտն երթալ : Փարիզ ամենեւին ամայի չէ մանաւանդ գիշերը և կը զուարճանայի տեսնելով լուսոյ այս երկու գեղեցիկ գիծերը եւ հարեւրաւոր գոյնզգոյն ուրիշ լոյսեր : Օրինորդ, փարիզ շատ գեղեցիկ է ցերեկուան նման գիշերն ալ :

Սիմէղի պանդուկին առջեւն անցայ, պատուհանները լոյս կար, սակայն տանը մէջ բնաւ ձայն չկար : Զամբաս շարունակեցի հանդարտութեամբ. սակայն երբ ճամբուն ծայրը հասայ խոնջած ըլլալով նստարանի մը վրայ նստայ :

Կէս գիշեր զարեալ, հասկցայ որ երկար տուն չէի կրնար սպասել. բաւական հանգստանալով ոտք ելայ նորէն ճանքայ ելլելու համար :

Եանկարծ ուշադրութիւնս հրաւիրեց կին մը որ վաղելով վար կ'իջնէր. քովէս անցաւ առանց զիս տեսնելու, հասկցէք զարմացումս օրինորդ Սիմէղան. կազի լոյսով օրինորդ տը Սիմէղը ճանչցայ :

Ետեւէն վաղեցի. սակայն թեթեւ ոտքերով ինձմէ աւելի չուտ կը քայլէր և չպիտի հասնէի անոր եթէ ճամբան դտնելու համար կանկ չ'առնէր :

Երբ բովը հասայ անունովը ձայնեցի, սարսափի աղակ մ'արձակեց, սակայն որքան ալ յուզեալ էր, կրցաւ զիս ճանչել :

— Դ՞ուք էք, դ՞ուք էք, բայց նա :

— Այո, ես եմ, ես եմ, հայր Մօնօթ :

